

คู่มือ รถรับส่งนักเรียนปลอดภัย

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การส่งเสริมสุขภาพ

www.facebook.com/SafeThaiabus/

จัดทำโดย

- โครงการสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความปลอดภัยทางถนนเพื่อลดโดยสาธารณะปลอดภัย
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค (มพบ.)

สารบัญ

มารู้จักรับส่งนักเรียนกันเถอะ	6
เลือกกรับส่งนักเรียนอย่างไรให้ปลอดภัย	8
นักเรียนที่ใครรับส่งนักเรียนต้องทำตัวยังไง	12
ปัจจัยการเกิดอุบัติเหตุรถรับส่งนักเรียนเกิดจากอะไรได้บ้าง	14
เมื่อเกิดอุบัติเหตุรถรับส่งนักเรียนกับตัวเอง ต้องทำอย่างไร	16
แนวทางการจัดระบบรถรับส่งนักเรียนปลอดภัย	18
ผู้ใช้บริการรถรับส่งนักเรียนมีสิทธิอะไรบ้าง	23
การเรียกร้องค่าเสียหาย	26
เอกสารที่ควรมีในการเรียกร้องค่าเสียหาย	30
คำถาม-เราตอบ 10 ข้อสงสัย ปัญหาการรับส่งนักเรียนกับการประกันภัย	34
เบอร์โทรศัพท์ที่นักเรียนควรรู้	39

บทนำ

จากสถานการณ์ความรุนแรงจากอุบัติเหตุทางที่เกิดขึ้นกับรถรับส่งนักเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ประสบเหตุเป็นเด็กและเยาวชน ถือเป็นสถานการณ์ปัญหาสำคัญที่ต้องการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในปี 2560 มีอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นกับรถรับส่งนักเรียนทั่วประเทศมากถึง 30 ครั้ง มีเด็กได้รับบาดเจ็บ 398 คน เสียชีวิต 7 คน

แม้ว่าสาเหตุการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนของเด็กนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับรถรับส่งนักเรียนจะเกิดขึ้นไม่บ่อยนัก เมื่อเทียบกับการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนในรถยนต์ประเภทอื่นๆ แต่เหตุการณ์ความสูญเสียในหลายครั้งของเด็กนักเรียนก็มีสาเหตุการเกิดเหตุขึ้นอย่างซ้ำซาก โดยพบว่าปัจจุบันมีการนำรถยนต์ส่วนบุคคลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพและมาตรฐานความปลอดภัยมาวิ่งให้บริการรับส่งนักเรียน รวมถึงการขาดองค์ความรู้เรื่องการจัดการระบบรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยของผู้ปกครองและสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดปัญหาที่เกี่ยวกับการให้บริการรถรับส่งนักเรียนต่างๆ อาทิ พนักงานขับรถไม่มีคุณภาพ การขับรถเร็ว ไม่เคารพกฎจราจร บรรทุกเด็กนักเรียนเกินกว่าที่นั่งของรถที่กฎหมาย

กำหนด ไม่มีคาดเข็มขัดนิรภัย รวมถึงการไม่จัดทำประกันภัยทั้งภาคบังคับและภาคสมัครใจ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของเด็กนักเรียนสำหรับการใช้บริการรถรับส่งนักเรียน

ทั้งนี้ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เห็นว่า นอกจากการจัดการระบบรถรับส่งนักเรียนให้มีมาตรฐาน และข้อกำหนดให้มีการบังคับอย่างจริงจังแล้ว การสร้างความรู้ความเข้าใจถึงเรื่องสิทธิและความปลอดภัยให้นักเรียนที่เป็นผู้บริโภคในการใช้บริการรถรับส่งนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญ มูลนิธิเพื่อผู้บริโภคโดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงจัดทำคู่มือพกพา “รู้จักรถรับส่งนักเรียน” ขึ้น เพื่อสื่อสารข้อมูลเรื่องสิทธิผู้ใช้บริการและวิธีการจัดการปัญหาให้แก่นักเรียนที่ใช้บริการรถรับส่งนักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนที่ใช้บริการเกิดความตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้บริการรถรับส่งนักเรียนและเพื่อให้เกิดความตื่นตัวในการพัฒนาการจัดการรถรับส่งนักเรียนให้มีความปลอดภัย

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

มารู้จัก
รถรับส่ง
นักเรียน
กันเถอะ

ปัจจุบันประเทศไทยมีรถที่ให้บริการรับส่งนักเรียนอยู่หลายประเภท แต่มีรถอยู่สองประเภทที่ใช้เป็นรถรับส่งนักเรียนตามกฎหมาย คือ

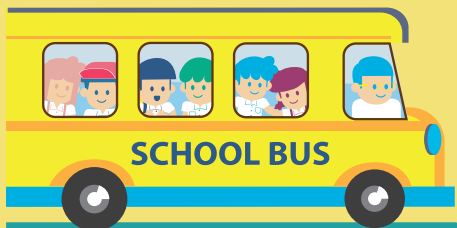
"รถโรงเรียน" คือ รถที่โรงเรียนใช้รับส่งนักเรียน และให้หมายความรวมถึงรถที่ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งนำไปใช้ในการรับส่งนักเรียน และรถที่โรงเรียนให้บุคคลภายนอกมารับส่งนักเรียนเพื่อการศึกษาตามปกติ ซึ่งปกติแล้วรถประเภทนี้จะมีลักษณะเป็นรถขนาดใหญ่ มีสีเหลืองคาดดำตามแนวตัวรถ

"รถรับส่งนักเรียน" คือ รถที่โรงเรียนให้บุคคลภายนอกมารับส่งนักเรียนเพื่อการศึกษาตามปกติ โดยรถประเภทนี้จะต้องได้รับการรับรองจากโรงเรียน และต้องได้รับการตรวจสอบสภาพเพื่อขอขึ้นทะเบียนเป็นรถรับส่งนักเรียนกับสำนักงานขนส่งจังหวัด โดยจะได้รับอนุญาตครั้งละ 1 ภาคการศึกษาเท่านั้น

เลือกรถรับส่งนักเรียน อย่างไรให้ปลอดภัย

ขณะที่ทุกวันนี้นักเรียนส่วนใหญ่มีชีวิตที่ต้องผูกพันกับพาหนะที่เราเรียกกันว่า “รถรับส่งนักเรียน” เพื่อใช้เดินทางจากบ้านสู่โรงเรียน โดยมีรถหลายประเภทที่ถูกนำมาใช้รถรับส่งนักเรียน และส่วนใหญ่เป็นรถที่ไม่ได้รับอนุญาตให้นำมารับส่งนักเรียนได้ นั่นเท่ากับว่านักเรียนของเรา กำลังอยู่ในสภาวะความเสี่ยง ที่ต้องรับผิดชอบและดูแลตัวเอง

การเลือกรถเพื่อนำมารับส่งนักเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม และละเอียดมาตรฐานด้านความปลอดภัย ดังนั้นการเลือกรถรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย ควรมีหลักปฏิบัติดังนี้

- 1 เลือกรถรับส่งนักเรียนที่ถูกกฎหมาย ด้วยปัจจุบันกรมการขนส่งทางบก อนุญาตให้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่มีที่นั่งเกิน 7 คน แต่ไม่เกิน 12 คน หรือ รย.2 (รถกระบะที่มีที่นั่งสองแถว หรือ รถตู้โดยสาร) มาจดทะเบียนใช้เป็นรถรับส่งนักเรียนได้ ดังนี้

- ก. กรณีเป็นรถตู้โดยสารต้องเป็นรถที่มีป้ายทะเบียนสีขาว ตัวหนังสือและตัวเลขสีฟ้า จัดวางที่ นั่งเป็นแถวตอนตามความกว้างของตัวรถเท่านั้น
- ข. กรณีเป็นรถกระบะที่มีลักษณะเป็นที่นั่งสองแถวต้องเป็นรถที่มีป้ายทะเบียนสีขาว ตัวหนังสือและตัวเลขสีฟ้า หากมีทางขึ้นลงอยู่ด้านท้ายรถ ต้องปรับปรุงตัวรถให้มีประตูและที่กั้นนักเรียนตกจากตัวรถ โดยที่นั่งท้ายรถไม่ควรต่อเติมยื่นเกินขอบท้ายรถ เพราะอาจจะทำให้เด็กตกจากตัวรถได้

2 รถรับส่งนักเรียนที่มารับส่งนักเรียน ต้อง...

- ก. ผ่านการรับรองจากโรงเรียน โดยต้องได้รับหลักฐานการรับรองจากโรงเรียน เพื่อนำหลักฐานการรับรองไปยื่นพร้อมเอกสารอื่นๆ ต่อสำนักงานขนส่งจังหวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ เพื่อตรวจสอบสภาพรถและขอจดทะเบียนเป็นรถรับส่งนักเรียน ซึ่งจะได้รับอนุญาตให้ใช้รถครั้งละ 1 ภาคการศึกษาเท่านั้น
- ข. ติดแผ่นป้ายสีส้มสะท้อนแสง ตัวหนังสือสีดำ คำว่า "รถโรงเรียน" ความสูงไม่น้อยกว่า 15 เซนติเมตร ติดอยู่ด้านหน้าและท้ายของตัวรถให้สามารถมองเห็นข้อความได้อย่างชัดเจน
- ค. ติดไฟสัญญาณสีเหลืองอำพัน เปิดปิดเป็นระยะ (กระพริบ) ติดไว้ที่ด้านหน้าและท้ายรถ ในขณะที่ใช้รับส่งนักเรียน
- ง. ติดฟิล์มกรองแสงแบบโปร่งใส หรือชนิดใสที่วัดปริมาณแสงผ่านได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 เพื่อให้เห็นสภาพภายในรถได้ตลอดคัน

- จ. คนขับรถรับส่งนักเรียนต้องได้รับใบอนุญาตส่วนบุคคลมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี หรือมีใบขับขี่รถยนต์สาธารณะ หรือเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตขับรถทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และไม่เคยมีประวัติเสียหายจากการขับรถมาก่อน
- ฉ. จัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็น ติดตั้งเก็บไว้ในที่เหมาะสม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีอุบัติเหตุ หรือมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น รวมทั้งสามารถนำมาใช้งานได้โดยสะดวก พร้อมใช้งานได้ทุกขณะ
- ช. ภายในรถรับส่งนักเรียนต้องไม่มีส่วนแหลมคม ที่นั่งผู้โดยสารต้องยึดแน่นมั่นคงแข็งแรง
- ซ. จัดให้มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียน ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ ประจำอยู่ในรถตลอดเวลาที่ใช้รับส่งนักเรียน

3 ระวัง รถรับส่งนักเรียนไม่ปลอดภัย

- 1 ไม่เลือกใช้รถรับส่งนักเรียนที่ดัดแปลงสภาพ หรือกลุ่มรถกระบะต่อเติมหลังคา ซึ่งเป็นกลุ่มรถที่ไม่ผ่านการรับรองของโรงเรียน และไม่ผ่านตรวจสอบสภาพรถจากกรมการขนส่งทางบก
- 2 ไม่เลือกใช้รถรับส่งนักเรียนที่บรรทุกนักเรียนเกินกว่าจำนวนที่นั่งบนรถ เพราะการบรรทุกผู้โดยสารเกินจำนวนที่นั่งบนรถของรถรับส่งนักเรียน อาจจะทำให้มีโอกาสเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตของนักเรียนทุกคนบนรถรับส่งนักเรียนได้

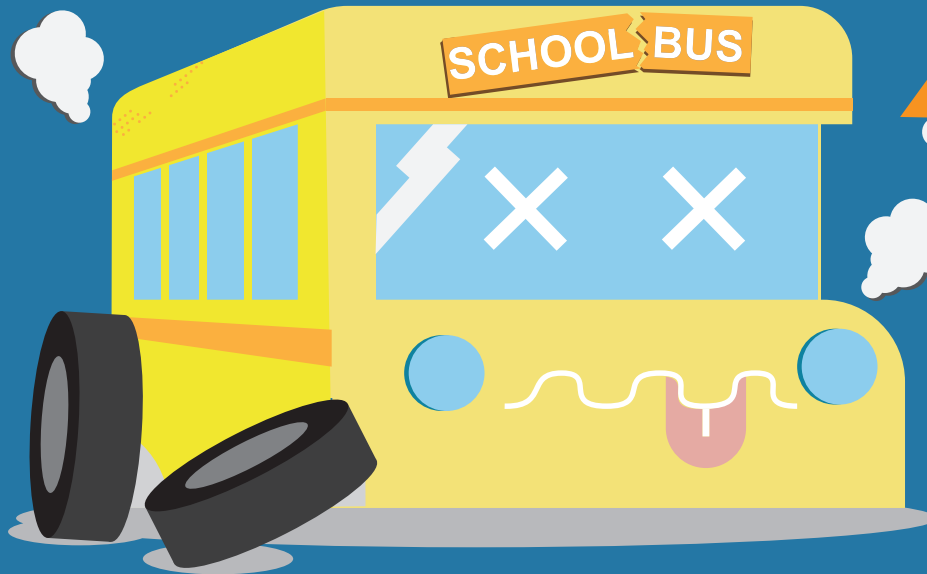
- 3 ไม่ทนนั่งรถรับส่งนักเรียนอันตราย นักเรียนควรสังเกตพฤติกรรมและอาการปฏิกิริยาของคนขับรถรับส่งนักเรียนตลอดเวลา เช่น มีอาการง่วงซึม มีน้มาจากรูหรือสารเสพติด ขับรถเร็ว เลี่ยงอันตราย หากพบเห็นต้องไม่อายที่จะแจ้งเตือนคนขับรถทันที หรือรีบแจ้งสายด่วน 1584 หรือ 191 หรือ เบอร์โทรศัพท์ของอาจารย์ หรือโรงเรียน เพื่อความปลอดภัยตัวและนักเรียนบนรถรับส่งนักเรียนทุกคน

ข้อควรระวัง

หากมีความจำเป็นต้องเดินทางมาโรงเรียนกับรถรับส่งนักเรียนดัดแปลง หรือรถที่ไม่ได้รับอนุญาตให้เป็นรถรับส่งนักเรียนทุกประเภท นอกจากต้องปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยตลอดเวลาโดยสารอยู่บนรถรับส่งนักเรียนแล้ว นักเรียนทุกคนควรต้องพิจารณาสภาพรถและโครงสร้างของรถคันดังกล่าวว่ามีความแข็งแรงมั่นคงเพียงพอหรือไม่ หากเป็นรถกระบะต่อเติมหลังคาหรือรถหกล้อต้องมีประตูกั้นปิดท้ายรถ

ปัจจัยการเกิดอุบัติเหตุ รถรับส่งนักเรียน เกิดจากอะไรได้บ้าง

1. อันตรายจากคนขับรถ คือ ขับรถด้วยความประมาท ไม่เคารพกฎจราจร หลับใน ตีมือเหล้า สูบบุหรี่ สุขภาพร่างกายไม่พร้อมสำหรับขับรถ ใช้โทรศัพท์ขณะขับรถ ไม่คำนึงถึงความปลอดภัย จัดเป็นภัยอันตรายที่สุดของนักเรียนที่ใช้บริการรถรับส่งนักเรียน

2. อันตรายจากสภาพรถรับส่งนักเรียนที่เก่าชำรุดทรุดโทรม ต่อเติมที่นั่งเสริม ไม่มีเข็มขัดนิรภัย ดัดแปลงสภาพรถที่เสี่ยงต่อความปลอดภัย

3. อันตรายจากสภาพถนน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เช่น จุดจอดรับส่ง ทางแยก ทางโค้ง ทางลาด ทางชำรุด ฝนตก ถนนลื่น หมอกลงจัด เป็นต้น

เมื่อรถรับส่งนักเรียนเกิดอุบัติเหตุ ต้องทำอย่างไร

- 1 ตั้งสติให้ได้ก่อนเป็นอันดับแรก
 - 2 เมื่อมีสติแล้ว ให้สำรวจดูสภาพร่างกายของตนเองว่าได้รับบาดเจ็บหรือไม่ และทรัพย์สินเครื่องใช้ที่ติดตัวมาอยู่ครบหรือเปล่า
 - 3 ถ้ามีสติ รู้สึกตัวดี และสำรวจสภาพร่างกายตนเองเรียบร้อยแล้ว ให้หยิบสิ่งของที่จำเป็น เช่น กระเป๋าสตางค์, โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ แล้วพากร่างกายออกจากตัวรถโดยทันที
 - 4 เมื่อออกมาพ้นตัวรถแล้ว ให้รีบโทรศัพท์ (ถ้ามี) แจ้ง 191 หรือ 1584 หรือ เบอร์โทรศัพท์ของอาจารย์หรือโรงเรียนโดยทันที
 - 5 เมื่อดำเนินการตามข้อ 1 - 4 เรียบร้อยแล้ว หากยังพอมีสติอยู่ ให้เข้าช่วยเหลือผู้โดยสารคนอื่นที่บาดเจ็บเท่าที่พอจะช่วยเหลือได้ หากไม่สามารถทำได้ ให้รอบุคคลอื่นมาช่วยเหลือแทน
- (ถ้ามีสติและทำได้) ควรถ่ายรูปสถานที่เกิดเหตุและบริเวณโดยรอบ ถ่ายภาพตอนบาดเจ็บของตนเองและคนอื่นที่บาดเจ็บ ไว้เป็นหลักฐานด้วยโทรศัพท์มือถือ เพื่อเป็นข้อมูลและหลักฐานสำหรับการเรียกร้องค่าเสียหาย

7 เมื่อผู้โดยสารที่บาดเจ็บถูกนำตัวส่งโรงพยาบาล หากบาดเจ็บไม่มากและรู้สึกตัวดี ผู้โดยสารที่บาดเจ็บต้องให้ข้อมูลที่จริงกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล หรือพนักงานสอบสวนที่มาขอข้อมูลของผู้บาดเจ็บเพื่อเป็นหลักฐาน

8 ผู้โดยสารที่บาดเจ็บสามารถใช้สิทธิรักษาพยาบาลเบื้องต้นได้ตามสิทธิ พ.ร.บ. รด ของรถรับส่งนักเรียนคันที่โดยสารมา (ผู้ประสบเหตุสามารถใช้สิทธิความคุ้มครองค่ารักษาพยาบาลสูงสุดไม่เกิน 80,000 บาท โรงพยาบาลที่รับการรักษาเป็นผู้เบิกค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จากบริษัทประกันภัยเอง โดยที่ผู้ประสบเหตุไม่ต้องสำรองเงินจ่ายก่อน)

9 ผู้โดยสารที่บาดเจ็บต้องตรวจสอบข้อมูลการทำประกันภัยของรถรับส่งนักเรียนคันเกิดเหตุกับเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล หรือพนักงานสอบสวน หรือตัวแทนของคู่กรณี (เจ้าของรถหรือบริษัทประกันภัย) ว่ารถรับส่งนักเรียนคันเกิดเหตุทำประกันภัยภาคสมัครใจไว้หรือไม่ เพราะหากรถรับส่งนักเรียนทำประกันภัยภาคสมัครใจไว้ ผู้โดยสารจะมีสิทธิได้รับความคุ้มครองความเสียหายตามกรมธรรม์ประกันภัย ในการเบิกค่ารักษาพยาบาลและการชดเชยเยียวยาความเสียหายเพิ่มเติมได้ (กรณีความเสียหายมีมากกว่าสิทธิตาม พ.ร.บ. รด)

แนวทางการจัดระบบ รถรับส่งนักเรียนปลอดภัย

ปัจจุบันการจัดการระบบรถรับส่งนักเรียนในทุกพื้นที่ยังขาดความร่วมมือและการเชื่อมร้อยกันของทุกภาคส่วนเพื่อให้ครอบคลุมปัญหาของรถรับส่งนักเรียนอย่างรอบด้านและเพื่อให้การจัดการปัญหามีความสอดคล้องกับสภาพการใช้รถรับส่งนักเรียนจริง

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค เครือข่ายองค์กรผู้บริโภคและเครือข่ายนักวิชาการ จึงมีข้อเสนอพิจารณาและเสนอแนะด้วยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

บทบาทของโรงเรียนหรือสถานศึกษา

- 1 กำหนดให้งานรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยเป็นนโยบายที่ชัดเจนของโรงเรียน และมีบุคลากรผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
- 2 มีคณะทำงานเพื่อร่วมบริหารจัดการที่ประกอบด้วย อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ นักเรียน สมาคมผู้ปกครอง และชมรมคนขับรถรับส่งนักเรียน
- 3 มีระบบฐานข้อมูลคนขับรถ ประเภทรถ ทะเบียนรถ ภาพถ่ายรถ และเส้นทางการเดินรถของรถรับส่งนักเรียน

- 4 มีระบบฐานข้อมูลรายชื่อนักเรียนที่ขึ้นรถรับส่งนักเรียนในแต่ละคัน
- 5 มีระบบติดตามหรือกำกับทำให้บริการของคนขับรถรับส่งนักเรียน และการใช้บริการของนักเรียน
- 6 สนับสนุนการจัดตั้งชมรมคนขับรถรับส่งนักเรียน เพื่อให้เกิดระบบการบริหารจัดการระหว่างกันได้
- 7 สนับสนุนให้สมาคมผู้ปกครองและกรรมการนักเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
- 8 กำหนดให้รถรับส่งนักเรียนทำประกันภาคบังคับประเภทรับจ้างและจัดทำประกันภัยภาคสมัครใจเพิ่มเติม
- 9 กำหนดมาตรการตรวจเช็คสภาพความพร้อมของรถและอุปกรณ์ความปลอดภัยของรถรับส่งนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ
- 10 ประสานความร่วมมือกับสำนักงานขนส่งจังหวัด เจ้าหน้าที่ตำรวจ และหน่วยงานในพื้นที่ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อร่วมสนับสนุนการจัดการระบบรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ

บทบาทของเขตพื้นที่การศึกษา

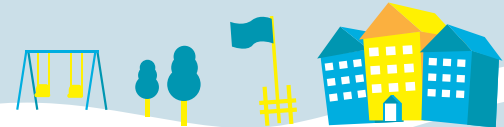
- 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ประถมและมัธยม) ในฐานะที่ผู้รับผิดชอบกำกับดูแลโรงเรียนในระดับพื้นที่ ควรต้องสนับสนุนข้อมูลความรู้และแนวทางการจัดการรถรับส่งนักเรียนให้กับโรงเรียนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการรถรับส่งนักเรียนที่ปลอดภัย

บทบาทของหน่วยงานระดับประเทศ กรมการขนส่งทางบก และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรมีคำสั่งหรือกำหนดมาตรการการจัดการรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยให้กับโรงเรียน เพื่อเป็นระเบียบบังคับและแนวทางในการปฏิบัติให้กับโรงเรียนทุกแห่ง โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้โรงเรียนเป็นจุดจัดการระบบงานรถรับส่งนักเรียนปลอดภัย พร้อมทั้งกำหนดแนวทางติดตามประเมินผลการจัดการรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยในทุกภาคเรียนการศึกษาย่างต่อเนื่อง

- 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกรมการขนส่งทางบก ควรมีความร่วมมือเพื่อ

- ก. พัฒนารฐานข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้โรงเรียนมีข้อมูลประกอบการจัดการรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยที่เป็นระบบ ตรวจสอบได้ โดยเฉพาะข้อมูลประวัติของรถคนขับรถ ประเภท และผลการตรวจสภาพที่ผ่านมา ข้อมูลประกันภัยประเภทต่างๆ รวมทั้งข้อมูลราคาที่เหมาะสม เพื่อการประมวลผลข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเหมาะสมทันต่อสภาพการใช้งานจริง
- ข. พัฒนาหลักสูตรอบรมบุคลากรเขตพื้นที่การศึกษา ครู อาจารย์ของโรงเรียนที่รับผิดชอบดูแลเรื่องความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน โดยเฉพาะกรณีการจัดการรถรับส่งนักเรียน เพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจและเข้าถึงความจำเป็นในการจัดการระบบรถรับส่งนักเรียนปลอดภัย
- ค. กำหนดมาตรการความปลอดภัยให้รถรับส่งนักเรียนต้องมีระบบควบคุมความเร็ว เพื่อความปลอดภัยในการบริการรับส่งนักเรียน

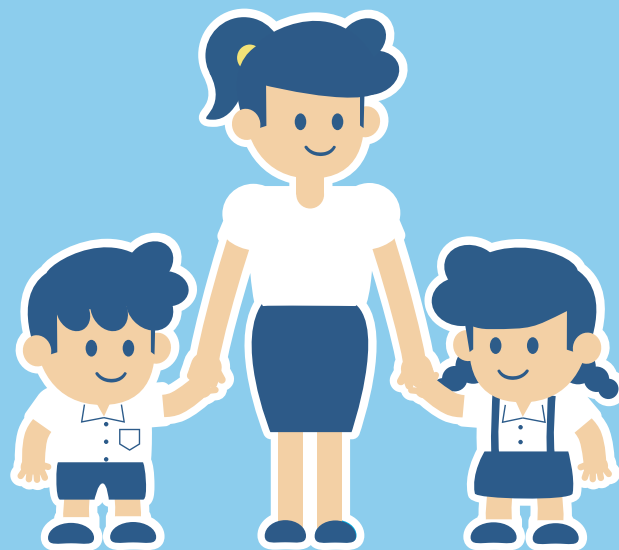

3 ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดตั้งคณะทำงานระดับประเทศและระดับพื้นที่ โดยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ผู้แทนจากกระทรวงศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กรมการขนส่งทางบก และเครือข่ายองค์กรผู้บริโภค เพื่อสนับสนุนกำกับติดตามการทำงานรถรับส่งนักเรียนปลอดภัยทั้งระบบ

4 ผลักดันให้กระทรวงศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายเพิ่มโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงระบบการศึกษาที่เป็นบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม โดยควรจัดสรรหรือจัดการให้เกิดบริการที่ปลอดภัยในการเดินทางมาโรงเรียน โดยถือว่าเป็นหนึ่งในสวัสดิการด้านการศึกษาที่รัฐต้องจัดให้มีบริการ

ผู้ให้บริการ รถรับส่งนักเรียนมีสิทธิอะไรบ้าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่ทำให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้บริโภค โดยบัญญัติถึงสิทธิของผู้บริโภคไว้ในมาตรา 57 ว่า "สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครองทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ"

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541 ได้บัญญัติสิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย 5 ประการ ดังนี้

1. สิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับข่าวสารรวมทั้งข้อมูลรายละเอียดในคุณภาพที่ถูกต้องเพียงพอกับสินค้าและบริการ
2. สิทธิของผู้บริโภคที่จะมีอิสระในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ
3. สิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าและบริการ
4. สิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับความเป็นธรรมทางสัญญา
5. สิทธิของผู้บริโภคที่จะได้รับการพิจารณาและชดเชยความเสียหาย

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 มาตรา 3 ได้กำหนดนิยามความหมายของ "ผู้บริโภค" ไว้ด้วยว่า หมายถึง ผู้ซื้อหรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจ หรือผู้ซึ่งได้รับการเสนอ หรือการชักชวน จากผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อให้ซื้อสินค้าหรือรับบริการ และหมายความรวมถึงผู้ใช้สินค้า หรือผู้ได้รับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจโดยชอบ แม้มิได้เป็นผู้เสียค่าตอบแทนก็ตาม

นั่นหมายความว่า นักเรียนที่ใช้บริการรถรับส่งนักเรียนทุกคน ทั้งที่เสียค่าตอบแทนหรือไม่ได้เสียค่าตอบแทน คือ "ผู้บริโภค" ที่มีสิทธิโดยชอบตามกฎหมายการคุ้มครองผู้บริโภคนั่นเอง

การเรียกร้องค่าเสียหาย

เมื่อเกิดอุบัติเหตุรถรับส่งนักเรียนขึ้น บ่อยครั้งนักเรียนที่ได้รับความเสียหายมักไม่รู้ว่าตนเองมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากบุคคลใดได้บ้าง หลายคนอาจจะรู้แต่เพียงว่าต้องเบิกจาก พ.ร.บ.รถ ที่มีความคุ้มครองตามกฎหมาย ซึ่งเมื่อใช้เงินครบจำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้ว ก็ไปใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพ (บัตรทอง) หรือสิทธิอื่นๆ เช่น สิทธิประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล เพื่อทำการรักษาตัวต่อ โดยไม่รู้ว่าตนเองต้องไปเรียกร้องจากบุคคลใดได้อีก ทำให้เสียสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในส่วนนี้ไป

เมื่อเกิดอุบัติเหตุรถรับส่งนักเรียน เราจะเรียกร้องค่าเสียหายจากใครได้บ้าง

โดยปกติแล้ว เมื่อเกิดอุบัติเหตุขึ้นในแต่ละครั้ง บริษัทประกันภัยผู้รับประกันภัยทั้งภาคบังคับ

และภาคสมัครใจรถรับส่งนักเรียนคันเกิดเหตุ จะเป็นคนกลุ่มแรกที่เข้าไปพบผู้เสียหายหรือผู้บาดเจ็บ เพื่อเสนอเงินเยียวยาความเสียหายแก่ผู้บาดเจ็บหรือทายาทผู้เสียชีวิต ซึ่งหากความเสียหายที่เกิดขึ้นอยู่ในวงเงินความคุ้มครองตามกรมธรรม์ของบริษัทประกันภัย เรื่องก็จะยุติลงไม่มีการเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเติมจากบุคคลอื่นอีก

แต่หากความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมากกว่าวงเงินความคุ้มครองตามกรมธรรม์ประกันภัยแล้ว ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเพิ่มเติมจากเจ้าของรถ ซึ่งสามารถเรียกร้องค่าเสียหายได้ตามลำดับดังนี้

1. บริษัทประกันภัยภาคบังคับ หรือ ที่เรียกกันว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535
2. บริษัทประกันภัยภาคสมัครใจ (ทุกประเภท) (ถ้ามี)
3. เจ้าของรถรับส่งนักเรียน (นายจ้าง)
4. คนขับรถรับส่งนักเรียน (ลูกจ้าง)

ขั้นตอนการเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัย

ขั้นที่ 1 การใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมจาก พ.ร.บ. รด (พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535) คุ้มครองเฉพาะการบาดเจ็บหรือเสียชีวิตเท่านั้น ซึ่งกรณีเป็นผู้โดยสารใช้สิทธิเต็มความคุ้มครองไม่ต้องรอพิสูจน์อุบัติเหตุ

1. ค่ารักษาพยาบาลจ่ายตามจริง รายละเอียดไม่เกิน 80,000 บาท ผู้เสียหายสามารถขอใช้สิทธิจากบริษัทประกันภัยเป็นค่ารักษาพยาบาล ซึ่งรถรับส่งนักเรียนคันเกิดเหตุทำประกันภัยไว้ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535

***เงินส่วนนี้โรงพยาบาลที่ผู้เสียหายไปรับการรักษาจะเป็นผู้ทำเรื่องตั้งเบิกกับบริษัทประกันภัยแทน

2. ค่าชดเชยรายวัน กรณีเป็นคนไข้ในได้รับชดเชยวันละ 200 บาท ไม่เกิน 20 วัน
3. ค่าปลงศพ รายละเอียด 3 แสนบาท (รวมค่ารักษาพยาบาลที่เกิดขึ้นก่อนเสียชีวิตด้วยหากมี) กรณีของผู้เสียชีวิตให้ทายาทโดยธรรม อาทิ พ่อ-แม่ ติดต่อขอรับเงินจากบริษัทประกันภัย ซึ่งรถที่เกิดเหตุแต่ละคันทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 เช่นเดียวกัน

ข้อควรจำ เรื่องการใช้สิทธิตาม พ.ร.บ. รด

ต้องยื่นเอกสารเรียกร้องค่าเสียหาย เช่น ใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลที่ใช้จ่ายจริงภายใน 180 วัน นับแต่วันเกิดเหตุ

ขั้นที่ 2 การใช้สิทธิเรียกค่าเสียหายกับประกันภัยรถโดยศาลภาคสมัครใจ (ประกันภัยทุกประเภท) ค่าเสียหายที่เรียกได้ คือ

1. ค่ารักษาพยาบาล ในปัจจุบันและอนาคต ส่วนที่เกินจากวงเงินของ พ.ร.บ. รด (เรียกค่ารักษาพยาบาลได้ทั้งจากแพทย์แผนปัจจุบันหรือแพทย์แผนไทย)
2. ค่าทุนทุกข้อหามาจากการบาดเจ็บ
3. ค่าทรัพย์สินที่เสียหาย
4. ค่าเสียหายอื่นๆ กรณีบาดเจ็บ เช่น ค่าพาหนะเดินทางไปรักษาอาการบาดเจ็บ ค่าเผื่อใช้ขณะบาดเจ็บ ค่าเสียความสามารถในการประกอบกิจการงาน ค่าขาดรายได้จากการทำงาน หรือ กรณีเสียชีวิต เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดงานศพ ค่าขาดแรงงานในครัวเรือน ค่าขาดไร้อุปการะ เป็นต้น

เอกสารที่ควรมี ในการเรียกร้องค่าเสียหาย

หลังเกิดอุบัติเหตุ หรือ ไม่ได้รับความเป็นธรรม หาก
ผู้เสียหายหรือญาติ ต้องการใช้สิทธิเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย
ต้องเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องประกอบการเรียกร้อง
ดังนี้

- 1 ใบเสร็จรับเงินค่ารักษาพยาบาลของโรงพยาบาล (รวมถึงการตรวจรักษาแพทย์แผนปัจจุบันหรือแพทย์แผนโบราณ, แผนไทย)
- 2 ใบรับรองแพทย์ ใบความเห็นแพทย์ (ควรขอจากแพทย์ทุกครั้ง) ภาพถ่ายอาการบาดเจ็บ ประวัติการรักษาของผู้เสียหายที่บาดเจ็บ
- 3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ที่สามารถยืนยันได้ว่าผู้มีชื่อในบัตรเป็นผู้เสียหาย
- 4 สำเนากมรณมภ์ประกันภัย หรือเครื่องหมายที่แสดงว่ารถมีประกันภัย (ขอได้จากพนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุ ตัวแทนบริษัทผู้รับประกันภัยรถยนต์คันเกิดเหตุ)

- 5 สำเนาใบมรณบัตร กรณีเสียชีวิต
- 6 สำเนาบันทกประจำวันตำรวจ (ขอได้จากพนักงานสอบสวนในท้องที่เกิดเหตุ)
- 7 สำเนาทะเบียนบ้าน และสำเนาบัตรประจำตัวของทายาทกรณีผู้ประสบภัยเสียชีวิต
- 8 ตัวโดยสาร

“ ทุกครั้งที่ต้องส่งเอกสารต่างๆให้คู่กรณี หรือบริษัทประกันภัย ให้ถ่ายเอกสารส่งให้เท่านั้น ห้ามส่งเอกสารตัวจริงเด็ดขาด ”

!!! ข้อควรระวังในการเจรจา ไกล่เกลี่ยหลังเกิดอุบัติเหตุ

ในระหว่างบาดเจ็บ มักจะมีผู้อ้างตนว่าเป็นตัวแทนผู้ประกอบการ (เจ้าของรถ) หรือตัวแทนบริษัทประกันภัย มาเจรจาจ่ายเงินเยียวยาค่าเสียหาย ซึ่งอาจจะติดต่อทางโทรศัพท์ หรือนัดเจรจาผ่านพนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุ ผู้เสียหายควรสอบถามให้ชัดเจนว่าเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นเท่านั้นใช่หรือไม่ ถ้าใช่ผู้เสียหายก็สามารถรับเงินช่วยเหลือเบื้องต้นนั้นได้ (ซึ่งต้องตรวจสอบเอกสารการรับเงินให้ละเอียด เพราะอาจถูกหลอกให้ยอมความได้)

ซึ่งหากมีการให้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความหรือให้ลงชื่อในเอกสารรับเงิน โดยมีข้อความที่ระบุว่า *“ผู้รับสัญญาตกลงไม่เรียกร้องค่าเสียหายอื่นใดทั้งทางแพ่งและทางอาญาต่อผู้ให้สัญญาและผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ อีกต่อไป โดยให้ถือว่ามูลละเมิดดังกล่าวได้ระงับสิ้นไปแล้ว”* นั้น

ผู้เสียหายห้ามลงชื่อยินยอมในเอกสารดังกล่าวโดยเด็ดขาด เพราะหากลงชื่อไปแล้ว ถือเป็นการสละสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทำให้ไม่สามารถฟ้องหรือเรียกค่าเสียหายเพิ่มเติมได้อีก

ทางออกในกรณีนี้ ให้ผู้เสียหายขีดฆ่าข้อความดังกล่าวออก แล้วลงชื่อกำกับ ก็จะทำให้มีสิทธิรับเงินค่าเสียหายเฉพาะจากผู้ที่ย่ำได้ และยังมีสิทธิฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นได้อีกด้วย

แต่หากคู่กรณีไม่ยินยอมให้ขีดฆ่าข้อความดังกล่าวนี้ ผู้เสียหายควรยุติการเจรจาไกล่เกลี่ยในขั้นนี้ก่อน แล้วให้รวบรวมพยานหลักฐานและจำนวนตัวเลขค่าเสียหายที่ต้องการเรียกร้องอีกครั้งให้พร้อม เพื่อเสนอขอเจรจาใหม่อีกครั้ง เพราะการเจรจาไกล่เกลี่ย ไม่จำเป็นต้องรีบจบในครั้งเดียว

!!! ข้อควรระวัง อายุความสำคัญที่สุด

เมื่อเกิดอุบัติเหตุในแต่ละครั้ง และต้องมีการเรียกร้องความรับผิดชอบจากผู้กระทำความผิด กฎหมายกำหนดให้มีอายุความเพื่อให้สิทธิเรียกร้องความเสียหายได้ ซึ่งในกรณีอุบัติเหตุรถรับส่งนักเรียน มีอายุความ 2 ประเภทที่สำคัญ ที่ต้องรู้ไว้ คือ

1. อายุความละเมิด เช่น กรณีคนขับรถรับส่งนักเรียน ขับรถเฉี่ยวชน เสียหลัก เป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต กรณีเช่นนี้ มีอายุความ 1 ปี นับตั้งแต่วันเกิดเหตุ

2. อายุความประกันภัย เช่น รถคันเกิดเหตุทำประกันภัยไว้ แต่บริษัทประกันภัยปฏิเสธการจ่ายหรือประวิงการจ่ายค่าเสียหาย ผู้บริโภคที่เสียหายมีสิทธิเรียกร้องกับบริษัทประกันภัยได้ กรณีเช่นนี้ มีอายุความ 2 ปี นับตั้งแต่วันเกิดเหตุ

คำถาม-เราตอบ 10 ข้อสงสัย

ปัญหากรับส่งนักเรียนกับการประกันภัย

1. หากพบรถรับส่งนักเรียนที่ไม่ปลอดภัย เช่น ขับเร็ว ต่อเติมที่นั่งเสริม บรรทุกนักเรียนเกิน หรือเป็นรถที่ไม่ได้ขออนุญาตมาวิ่งรับส่งนักเรียน สามารถแจ้งหน่วยงานใด ?

ตอบ 1.แจ้งกรมการขนส่งทางบก สายด่วน 1584
2.แจ้งมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค โทรศัพท์ 02-2483737

2. รถรับส่งนักเรียนที่ถูกต้องตามกฎหมายต้องเป็นรถแบบไหน ?

ตอบ ปัจจุบันกรมการขนส่งทางบก อนุญาตให้รถยนต์นั่งส่วนบุคคล ที่มีที่นั่งเกิน 7 คน แต่ไม่เกิน 12 คน หรือ รถ.2 (รถกระบะที่มีที่นั่งสองแถว หรือ รถตู้โดยสาร) มาจดทะเบียนใช้เป็นรถรับส่งนักเรียนได้ ดังนี้
1.กรณีเป็นรถตู้โดยสารต้องเป็นรถที่มีป้ายทะเบียนสีขาว ตัวหนังสือและตัวเลขสีฟ้า จัดวางที่นั่งเป็นแถวตอนตามความกว้างของตัวรถเท่านั้น
2.กรณีเป็นรถกระบะที่มีลักษณะเป็นที่นั่งสองแถวต้องเป็นรถที่มีป้ายทะเบียนสีขาวตัวหนังสือและตัวเลขสีฟ้า หากมีทางขึ้นลงอยู่ด้านท้ายรถ ต้องปรับปรุงตัวรถให้มีประตูและที่กันก้นนักเรียนตกจากตัวรถ

3. หากบริษัทประกันภัย ช่วงเวลาการจ่ายเงินชดเชยความเสียหาย สามารถเรียกร้องจากหน่วยงานใด ?

ตอบ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย หรือ (คปภ.)

4. ประกันภัยภาคบังคับ หมายความว่าอะไร ?

ตอบ คือ การบังคับให้เจ้าของรถยนต์ทุกคันที่จดทะเบียนกับกรมการขนส่งทางบกจะต้องทำประกันภัยตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ เพื่อคุ้มครองและช่วยเหลือผู้ประสพภัยที่เกิดจากการใช้รถทุกคน

5. ประกันภัยภาคสมัครใจ หมายความว่าอะไร ?

ตอบ คือ การที่เจ้าของรถแต่ละคันตัดสินใจทำประกันภัยรถยนต์ของตนด้วยความสมัครใจ เพื่อคุ้มครองความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวรถ และ/หรือความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้เอาประกันภัยที่มีต่อบุคคลภายนอก

6. เมื่อเกิดอุบัติเหตุกับรถรับส่งนักเรียน ผู้โดยสารที่มากับรถรับส่งนักเรียนสามารถใช้สิทธิค่า รักษาพยาบาลจากที่ใดก่อนเป็นอันดับแรก ?

ตอบ สามารถใช้สิทธิค่ารักษาพยาบาลจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 กรณีบาดเจ็บเป็นค่ารักษาพยาบาล จ่ายตามจริงไม่เกิน 80,000 บาท และกรณีเสียชีวิตจำนวน 300,000 บาท (กรณีเป็นผู้โดยสารจะได้รับสิทธิความคุ้มครองเต็มจำนวนสูงสุดโดยไม่ต้องรอพิสูจน์ถูกผิด)

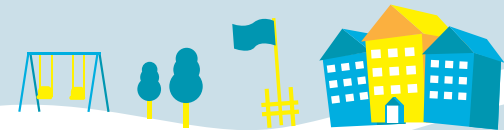
7. แต่หากรถรับส่งนักเรียนที่โดยสารมาเกิดอุบัติเหตุ โดยมีการเฉี่ยวชนกับรถคู่กรณี โดยที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ถูกผิดเพื่อหาผู้รับผิดชอบได้ กรณีเช่นนี้ผู้โดยสารที่ได้รับบาดเจ็บจะสามารถใช้สิทธิอะไรได้บ้าง ?

ตอบ กรณีที่ยังไม่มีการพิสูจน์ถูกผิด ให้ผู้ประสบภัยเบิกค่าเสียหายเบื้องต้นก่อน โดยมากับรถคันไหนให้เบิกค่าเสียหายเบื้องต้นจากรถคันนั้น

8. ค่าเสียหายเบื้องต้นของประกันภัยภาคบังคับ พ.ร.บ. ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 คืออะไร ?

ตอบ เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้นผู้ประสบภัยจะได้รับความคุ้มครองเบื้องต้นตาม พ.ร.บ. ในความเสียหายที่เกิดขึ้น โดยไม่ต้องรอพิสูจน์ความรับผิดชอบภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันที่บริษัทประกันภัยรถยนต์ได้รับคำร้องขอ ซึ่งค่าชดเชยนี้เรียกว่า ค่าเสียหายเบื้องต้น แบ่งได้ 3 กรณี

1. กรณีบาดเจ็บ : จะได้รับค่ารักษาพยาบาล อันจำเป็นตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต : จะได้รับค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพ จำนวน 35,000 บาท
3. กรณีบาดเจ็บต่อมาเสียชีวิต : จะได้รับค่ารักษาพยาบาลอันจำเป็นตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30,000 บาท และได้รับค่าใช้จ่ายอันจำเป็นเกี่ยวกับการจัดการศพ จำนวน 35,000 บาท รวมไม่เกิน 65,000 บาท

9. สิทธิในการยื่นขอรับค่าเสียหายเบื้องต้นจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภคจากกรด พ.ศ. 2535 สามารถเรียกร้องได้ภายในระยะเวลาเท่าใด ?

ตอบ ภายใน 180 วัน

10. หากกรรับส่งนักเรียนที่โดยสารมาเกิดอุบัติเหตุ และมีทรัพย์สินของนักเรียนที่โดยสารมาสูญหาย อาทิ นาฬิกา มือถือ ฯลฯ ต้องดำเนินการอย่างไร ?

ตอบ ต้องแจ้งความต่อสถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ ระบุรายละเอียด ประเภท ชนิด รุ่น และราคากลางในบันทึกแจ้งความประจำวันของคดี เพื่อเป็นหลักฐานในการเรียกร้องค่าเสียหาย

เบอร์โทรสำคัญที่นักเรียนควรรู้

มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

02 - 2483737

ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ

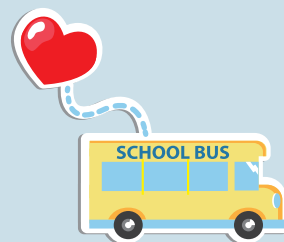

1584

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและ
ส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)

1186

www.facebook.com/SafeThaiBus/

SCHOOL

